

TOPAZE+

Sikkerhedsdatblad (1907/2006/EF)

1. IDENTIFIKATION AF PRODUKTET OG AF VIRKSOMHEDEN

Handelsnavne: Anvendelse:	TOPAZE+ Rensemiddel til dæk og slanger før kemisk vulkanisering	PR-nr.: -----
Leverandør:	Thornac & Knarberg A/S Prøvestensvej 10, 3450 Allerød	Tlf. 48 17 20 10
Producent:	Schrader s.a.s. BP 29-48, rue de Salins, 25301 Pontarlier Cedex-Frankrig	Tlf. +33(0) 381.38.56.56
Kontakt i nødsituation:	Thornac & Knarberg, 3450 Allerød	Tlf. 48 17 20 10

2. FAREIDENTIFIKATION

Sundhed/miljø:	Produktet er Sundhedsskadelig Xn (R65-67) med lokalirriterende effekt (R36/38) samt Miljøfarlig N (R51/53). Se nærmere under pkt. 11, 12 og 15.
Brand og eksplosionsfare:	Meget brandfarlig - afgiver eksplosive dampe langt under rumtemperatur. Undgå unødigt opvarmning. Rygning og brug af ild i umiddelbar nærhed forbudt. Emballager med produktet fjernes om muligt fra det brandtruede område - eller holdes nedkølet ved oversprøjtning med vand, hvis det er muligt.

3. SAMMENSÆTNING/OPLYSNING OM INDHOLDSSTOFFER

Kemisk karakteristik/beskrivelse:	Brandfarlige opløsningsmidler.					
Farlige stoffer:	Navn	Cas-nr.	EINECS-nr.	Faresymbol	R-sætn.	Indhold %
	Naphtha råolie hydrogenbehandlet let *	64742-49-0	265-151-9	F Xn N	R11-38-51/53-65-67	<85
	n-Ethylcyclohexylamin	5459-93-8	226-733-8	C	R10-22-34	<2,5
	*) Indhold af Benzen under 0,1% og således ikke kræftfremkaldende med R45					

Oplysningspligtige stoffer i følge Arbejdstilsynet

Kræftfremkaldende stoffer, > 0,1%	Ingen	Flygtige stoffer fx. org. opløsningsmidler	Ekstraktionsbenzin 60/80 ** Heptan, Hexan **
**) Overvejende Hexaner og Heptaner fra naphtha ligesom ekstraktionsbenzin 60/80. Indhold af n-Hexan typisk <3%.			

4. FØRSTEHJÆLPSFORANSTALTNINGER

Indånding:	Ved utilpashed - søg frisk luft. Ved blivende utilpashed bør søges læge.
Huden:	Forurennet tøj fjernes straks, og forurennet hud skylles med vand/vaskes med sæbe og vand.
Øjnene:	Skyl straks med vand i ca. 10 minutter. Fjern evt. kontaktlinser. Spil øjet godt op. Søg evt. læge.
Indtagelse:	Normalt er der tale om små mængder ved arbejdsuheld - drik rigeligt vand eller mælk og fremkald ikke opkastning, men tilkald altid læge ved mindste ubehag . Forbliv i ro.
Forbrænding:	Skyl med vand indtil smerterne er ophørt. Fjern under skylningen tøj, som ikke er fastbrændt, fra det forbrændte område. Hvis behandling på sygehus er nødvendig, fortsættes skylningen under transporten, indtil lægen overtager behandlingen.

5. BRANDBEKÆMPELSE

Passende slukningsmidler:	Kulsyre, pulver, alkoholbestandigt skum. Mindre brand kan muligvis kvæles ved tildækning. (sand, brandtæppe eller tilsvarende)
Slukningsmidler, som af sikkerhedsgrunde ikke må anvendes:	Vand er uegnet - risiko for at sprede branden.
Særlige farlige forbrændingsprodukter:	Udvikler tæt, sort røg. Kulilte vil normalt være til stede ved en brand. Mulighed for dannelse af nitrose gasser.
Særlige værnemidler ved brandbekæmpelse:	Ikke aktuelt for dette produkt - bestemmes af omgivende brand.

6. FORHOLDSREGLER OVER FOR UDSLIP VED UHELD (Generelt henvises til afsnit 8 og 13)

Sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personer:	Undgå indånding af dampe og kontakt med huden. Det anbefales at bruge handsker. Se nærmere under pkt. 8.
Sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af miljøet:	Undgå udledning til kloak og afløb/recipient. Inddæm større spild med adsorberende materiale, sand ol. Undgå forurening af grundvandet.
Metoder til oprydning, fx:	Evt. spild opsuges med klude eller granulat. Se også pkt. 13

TOPAZE+

Sikkerhedsdatblad (1907/2006/EF)

7. HÅNDBTERING OG OPBEVARING

7.1 Håndtering:	Der henvises til sikkerhedsmæssig omgang med produktet og korrekt anvendelse. Undgå unødigt kontakt med huden og indånding af dampe. Sørg for passende ventilation.
7.2 Opbevaring:	Produktet bør opbevares tørt og køligt. Undgå direkte sollys. Følg regler for opbevaring af brandfarlige væsker, kl. I-1. (Tekniske forskrifter for brandfarlige væsker)
7.3 Specifik(ke) anvendelse(r):	Anvendes til rensning af bildæk og –slinger forud kemisk vulkanisering.

8. EKSPONERINGSKONTROL/PERSONLIGE VÆRNEMIDLER

At-Grænseværdier (2007):	Ekstraktionsbenzin 60/80: 50 ppm (tentativ) n-Heptan: 200 ppm eller 820 mg/m ³ n-Hexan: 20 ppm eller 72 mg/m ³ Hexan, andre isomere: 200 ppm eller 700 mg/m ³
Åndedrætsværn:	Brug luftforsynet åndedrætsværn (helmaske), når der arbejdes i dårligt eller ikke ventilerede rum. Alternativt kan anvendes gasfiltermaske (filtertype A-2), hvis der arbejdes med små flader.
Håndværn:	Det anbefales at bruge kemikaliebestandige handsker, fx af neopren/nitril (gummityper). Vask hænder i pauser og ved arbejdstids ophør.
Øjenværn:	Brug briller, når der er risiko for stænk.
Hudværn:	Ikke påkrævet.
CEN-standarder:	Spørg nærmere herom hos ArSiMa (44 84 14 11). Der henvises i øvrigt til At-bek. om sikkerhedskrav m.v. til personlige værnemidler.

9. FYSISK-KEMISKE EGENSKABER

Udseende					
Tilstand:	Flydende	Farve:	Farveløs	Lugt:	Benzinagtig
Sikkerhedsrelevante data					
Kogepunkt:	fra 80°C	Flammepunkt:	- 25°C	Massefylde:	0,72 g/cm ³ v. 20°C
Opløselighed i vand:	Uopl.	i andet:	-		
pH:	Ikke relevant	Viskositet:	Ikke bestemt		
Ekspløsiionsgrænser i luft (nedre LEL og øvre UEL)		LEL:	1 vol%	UEL:	-
Andre oplysninger:	VOC: >90% eller >650 g/l (indhold af flygtige organiske forbindelser)				

10. STABILITET OG REAKTIVITET

Forhold, der skal undgås:	Undgå unødigt opvarmning. Holdes væk fra antændelseskilder af enhver tænkelig art. Rygning forbudt.
Materialer, der skal undgås:	Undgå kontakt med stærke alkalier og stærke oxidationsmidler fx. chlorgas og koncentreret oxygen.
Farlige nedbrydningsprodukter:	Ikke bekendt (ingen farlige reaktioner bekendt)

11. TOKSIKOLOGISKE OPLYSNINGER (sundhedsfarlige egenskaber)

Korttidsvirkninger:	Irriterer huden og muligvis også øjnene. Indånding af dampe kan give utilpashed, kvalme og hovedpine samt sløvhed og svimmelhed. Ved indtagelse er der risiko for lungeskader (Xn med R65).
Langtidsvirkninger:	Ved længere tids indånding af dampe kan der optræde mere blivende symptomer med hovedpine, kvalme, svimmelhed, træthed og irritabilitet. Ifølge Arbejdstilsynet kan langvarig eller gentagen påvirkning af opløsningsmiddeldampe give skader på centralnervesystemet (hjerneskader). Hyppig eller langvarig hudkontakt kan medføre udtørring og muligvis revnedannelser med forøget risiko for infektioner, eksem og andre hudlidelser NB: Visse opløsningsmidler kan ved gentagne påvirkninger optages gennem huden og give samme symptomer som ved indånding.

12. MILJØOPLYSNINGER

Økologiske data for selve produktet foreligger ikke. Produktet indeholder **Solventnaphtha ***) som skal klassificeres som farligt for det ydre miljø, N med R51/53 (Giftig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet). Efter sædvanlig beregningsmetode bliver produktet som helhed miljøfarligt, N med R51/53. Se også pkt. 6.

*) Producentens egen vurdering uanset produktet **ikke** er mærket "P" (marine pollutant) ved sø-transport – se også pkt. 14.

TOPAZE+

Sikkerhedsdatblad (1907/2006/EF)

13. BORTSKAFFELSE

Spild og rester:	Rester inkl. brugte klude betragtes som farligt affald. Opsamles i lukket affaldsbeholder og mærkes med kemikalieaffaldsgruppe og affaldsfraktion. Sendes til kommunal modtagestation eller direkte til Kommunekemi.
Kemikalieaffaldsgruppe:	C Affaldsfraktion niveau 2: 03.13 H Affaldsfraktion niveau 2: 05.11 (Klude med org. opløsningsmidler)
Affaldskatalogkode (EAK):	Brugeren skal selv angive EAK-kode ud fra anvendelse og branche. EAK: 20 01 13 Opløsningsmidler (Kommunalt indsamlet affald)

14. TRANSPORTOPLYSNINGER

Intern transport i virksomheden:	Særlige forholdsregler er ikke påkrævet.
Ekstern transport:	UN-nr.: 3295 (carbonhydrider, flydende, N.O.S.) Vej-ADR: Kl. 3 pakkegruppe II (særforskrift 640D) Sø-IMDG: Kl. 3 hydrocarbons, Liquid, N.O.S. p170 IMDG vol 2; pakkegr. II; EmS F-E, S-D; MFAG (første hjælp): Se i IMDG 2006 supplement

15. OPLYSNINGER OM REGULERING

Fareklasse: Produktet skal klassificeres som "Meget brandfarlig", F, "Sundhedsskadelig", Xn samt "Miljøfarlig", i følge Miljø- og Energiministeriets klassificeringsregler.

Faresymboler:

Mærkningspligtige stoffer: Naphtha (råolie), hydrogenbehandlet let

R-sætninger: R11 Meget brandfarlig
R38 Irriterer huden
R51/53 Giftig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet
R65 Farlig; kan give lungeskade ved indtagelse
R67 Dampene kan give sløvhed og svimmelhed

S-sætninger: S2 Opbevares utilgængeligt for børn (kun ved salg til private)
S9 Emballagen skal opbevares på et godt ventileret sted
S16 Holdes væk fra antændelseskilder-Rygning forbudt
S23 Undgå indånding af dampe
S24 Undgå kontakt med huden
S29/56 Må ikke tømmes i kloak afløb, aflever dette materiale og dets beholder til et indsamlingssted for farligt affald og problemaffald
S51 Må kun bruges på steder med god ventilation
S62 Ved indtagelse undgå at fremprovokere opkastning: kontakt omgående læge og vis denne beholder eller etiket

At-Grænseværdier (2007): Ekstraktionsbenzin 60/80: 50 ppm (tentativ)
n-Heptan: 200 ppm eller 820 mg/m³
n-Hexan: 20 ppm eller 72 mg/m³
Hexan, andre isomere: 200 ppm eller 700 mg/m³

Særlige opbevaringsregler (gifte): Ingen.

Særlige uddannelseskrav: Der kræves ingen særlig uddannelse, men alle der arbejder med produktet, skal være bekendt med indholdet af dette sikkerhedsdatablad (brugsanvisning).

Særlige begrænsninger: Unge under 18 år må som hovedregel ikke arbejde med produktet, da det indeholder organiske opløsningsmidler (Arbejdsministeriets bekendtg. om unges farlige arbejde).

MAL-kode: Beregnet til: 3-1 (1993)

16. ANDRE OPLYSNINGER

Oplysningerne er udarbejdet på grundlag af informationer modtaget fra producenten på udarbejdelsestidspunktet. Sikkerhedsdatabladet har til formål at beskrive omgangen med produktet i forhold til de gældende sikkerhedskrav, ikke at tilsikre bestemte virkemåder/resultater.

Liste over relevante R-sætninger nævnt under pkt. 3:

R10 Brandfarlig // **R11** Meget brandfarlig // **R20/21/22** Farlig ved indånding, ved hudkontakt og ved indtagelse // **R34** Ætsningsfare // **R38** Irriterer huden // **R51/53** Giftig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet // **R65** Farlig; kan give lungeskade ved indtagelse // **R67** Dampene kan give sløvhed og svimmelhed

Henning Bonde
Rådgivende Ingeniør
Kemi & Miljø